

účinným k potírání bytové lichvy. Tento účel sám mluví proti omezujícímu výkladu zákona, který ostatně nemá opory v doslovu, jak bylo již řečeno. V souzeném případě zjistil soud, že podle vůle stran byla původní nájemní smlouva časově omezena a že obžalovaný za to, že dovolil, by manželé W-ovi »mohli zůstat v bytě«, by v nájmu pokračovali — tedy za obnovu a prodloužení původního nájmu — žádal a přijal majetkový prospěch. Takovéto požadování však spadá vzhledem k tomu, co bylo řečeno, zcela nepochybně pod trestní sankci čl. I. 1 b) lich. nov., ježto pronajímatel požadoval majetkový prospěch za to, že znovu pronajal byt, při němž původní nájemní smlouva podle vůle stran zanikla uplynutím času. Okolnost, na kterou klade váhu rozsudek, že se na byt manželů W-ových vztahovala ustanovení zákona na ochranu nájemníků, že proto byla přípustna výpověď pouze z důvodů uvedených v § 1 a v § 3 odst. (2) zák. na ochr. náj. čís. 48/25, že ke zrušení nájemní smlouvy mohlo dojít jen se svolením soudu, a že výpověď daná obžalovaným byla právně bezúčinná — nemá pro otázku trestnosti požadování majetkového prospěchu ve směru objektivním významu; tuto trestní stránku dlužno posuzovati výlučně podle obsahu ujednání, k němuž došlo z vůle stran, tedy podle obsahu požadování obžalovaného — bez ohledu na to, zda bylo civilně-právně platné a právně účinné čili nic. Vytknutý právní omyl činí rozsudek zmatečným podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Poněvadž první soud vyloučil objektivní skutkovou podstatu přečinu, vycházející z nesprávného výkladu zákona, a nezabýval se vůbec subjektivní stránkou viny, nelze rozhodnouti ve věci samé. Bylo proto podle § 288 čís. 3 tr. ř. rozsudek v napadené části zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. Bude na soudu nalézacím, by při opětném projednání věci přihlédl po případě také k ustanovení § 8 čís. 1 odst. třetí zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n.

#### Čís. 2984.

**Při zpronevěře zastavením věci koupené na splátky (s výhradou vlastnictví) má doba, kdy byla věc zastavena, rozhodný význam pro posouzení otázky, kolik tehdy ještě činil nedoplatek kupní ceny a zda po případě nebyla v té době již celá kupní cena zapravena.**

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1927, Zm II 438/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 26. srpna 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil krajskému soudu v Olomouci, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

## D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, která se dovolává důvodů zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) (správně 10) § 281 tr. ř., nelze upřít oprávněnost, pokud s hlediska zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř. vytýká rozsudku rozpor se spisy a věcně také neúplnost. V důvodech rozsudku jest uvedeno, že obžalovaný sám doznal, že kromě psacího stroje od firmy M. koupeného zastavil dne 13. prosince 1924 v zastavárně jiný psací stroj téže značky v odhadní ceně 750 Kč pro zápůjčku 500 Kč. Tento údaj rozsudkových důvodů jest v rozporu s obsahem protokolu o výsledku obviněného, podle něhož týž nejen nic takového nedoznal, nýbrž naopak tvrdil, že zástavní lístek uložený ve spisech, který se vztahuje právě na zastavení psacího stroje »Torpedo« v odhadní ceně 750 Kč dne 13. prosince 1924 za zápůjčku 500 Kč, netýká se jeho stroje. Tento spisový rozpor jest závažný, neboť nalézací soud dovozoval z okolnosti, že obžalovaný byl nucen zastaviti i onen druhý stroj, závěr, že se obžalovaný nacházel při činu ve větší tísní a že neměl možnosti firmě M. spláceti, a opíral o tuto okolnost z části i své přesvědčení o vině obžalovaného po stránce subjektivní. Pokud stížnost namítá, že obžalovaný nedoznal, že psací stroj od firmy M. koupený zastavil v polovici roku 1924, nýbrž až v roce 1925, totiž krátce před tím, než prodal zástavní lístek, nejde tu o rozpor se spisy, neboť v protokole obviněného jest skutečně uvedeno, že onen psací stroj zastavil asi v polovici 1924. Avšak ve vývodech stížnosti, že tu jde patrně o omyl v letopočtu, ježto již z dřívější výpovědi obžalovaného jest zřejmo, že stroj zastavil až v roce 1925, dlužno věcně spatřovati výtku neúplnosti, záležející v tom, že nalézací soud opomenul uvážiti dřívější údaje obviněného, obsažené v jeho protokolech, v souvislosti s předloženým dopisem. Po této stránce jest výtku neúplnosti odůvodněna. Obžalovaný tvrdil při svém výsledku jako obviněný dne 22. září 1925, že nabídl firmě M. dopisem ze dne 7. června 1925 psací stroj ke zpětné koupi, a předložil také opis onoho dopisu. Při dalším výsledku dne 11. ledna 1926 uvedl, že psací stroj byl v zastavárně asi čtvrt roku, že se sice nepamatuje, kterého dne stroj zastavil, že však v té době měl kupní cenu až na úroky a útraty zaplacenou. Ke všem těmto skutečnostem, které vyšly na jevo při hlavním přelíčení, protože podle protokolu o hlavním přelíčení obžalovaný uvedl totéž, jako v dřívějším protokole, nalézací soud v rozsudku nepřihlížel a jich neuvážil, když zjišťoval dobu, kdy obžalovaný psací stroj od firmy M. na splátky koupený zastavil, ačkoliv zároveň zjistil v rozsudku na základě svědectví Václava K-a, že obžalovaný prodal zástavní lístek na onen psací stroj Václavu K-ovi teprve asi začátkem září 1925. Mimochodem se připomíná, že obžaloba vycházela z předpokladu, že obžalovaný zastavil psací stroj v první polovici roku 1925, totiž asi čtvrt roku před tím, než prodal zástavní lístek Václavu K-ovi, což se stalo i podle rozsudkového zjištění začátkem září 1925. Ježto nelze vyloučiti možnost, že by nalézací soud dospěl ve příčině doby, kdy obžalovaný psací stroj zastavil, k jinému přesvědčení, kdyby byl uvažoval také o oněch skutečnostech, a poněvadž doba, kdy

se stalo zastavení psacího stroje, má rozhodný význam pro posouzení otázky, kolik tehdy ještě činil nedoplatek kupní ceny za věc na splátky koupenou a zdali po případě nebyla v té době již celá kupní cena zapravena, jest napadený rozsudek stížen vadou neúplnosti, která jej činí zmatečným podle § 281 čis. 5 tr. ř. Bylo proto za podmínek § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čis. 3 ř. zák. na rok 1878 důvodné zmateční stížnosti vyhověti ihned v neveřejné poradě, aniž bylo třeba zabývat se ostatními vývody stížnosti, a, ježto se nelze vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení a zrušovací soud nemůže ještě ve věci samé rozhodovati, bylo uznáno právem, jak se stalo.

#### Čís. 2985.

**Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čis. 124 sb. z. a n.).**  
**Rozsudek jest podle § 15 (1) zákona doručiti také zodpovědnému redaktoru periodického tiskopisu, jemuž byla rozsudkem uložena povinnost podle § 14 (1) zákona uveřejniti bezplatně výrok rozsudkový, neboť mu přísluší podle § 14 (3) zákona právo podati odvolání z rozhodnutí o uveřejnění rozsudku.**

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1927, Zm II 447/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vrátil spisy krajskému soudu v Olomouci s poukazem, by byl rozsudek doručen podle § 15 odst. prvý zákona ze dne 30. května 1924, čis. 124 sb. z. a n. také zodpovědnému redaktoru periodického tiskopisu »F. G.«, jemuž byla rozsudkem uložena povinnost podle § 14 odst. prvý zákona uveřejniti bezplatně výrok rozsudkový, neboť podle § 14 odst. třetí zákona přísluší mu právo podati odvolání z rozhodnutí o uveřejnění rozsudku.

#### Čís. 2986.

**Sankci § 199 a) tr. zák. podléhá i ucházení se o svědectví ve příčině skutečnosti objektivně pravdivé, dožaduje-li se pachatel, by svědek dosvědčil, že tuto skutečnost postřehl vlastním pozorováním, ač tomu tak nebylo.**

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1927, Zm I 144/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 10. ledna 1927, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Důvody hmotněprávní zmatečnosti čis. 9 a), 9 b) a 10 § 281 tr. ř., jichž se kromě důvodu 2matku čis. 4 téhož § dovolává číselně zmateční